

Tạp chí GIÁO DỤC & XÃ HỘI

JOURNAL OF EDUCATION AND SOCIETY

NĂM THỨ MƯỜI BẢY

(Bộ mới)

Số Đặc biệt tháng 6/2023 (kì 2)

ISSN 1859-3917

HỘI ĐỒNG BIÊN TẬP

TRẦN HỒNG QUÂN (Chủ tịch)

ĐÀO TRỌNG THI

CAO VĂN PHƯỜNG

VŨ DŨNG

BÙI VĂN GA

TRẦN VĂN NHUNG

NGUYỄN MINH THUYẾT

TRẦN VĂN ĐỘ

BÙI ANH TUẤN

TRẦN ĐĂNG XUYỀN

TRẦN XUÂN NHĨ

TRẦN QUANG QUÝ

TRIỆU THẾ HÙNG

TRẦN BÁ DUNG

THÁI VĂN LONG

LÊ THỊ HẰNG

TỔNG BIÊN TẬP

ĐOÀN XUÂN TRƯỜNG

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ

Phòng 308, Tập thể Tổng cục Thống kê, ngõ 54A, đường Nguyễn Chí Thanh, phường Láng Thượng, quận Đống Đa, Hà Nội

Điện thoại: 024-62946516 Fax: 024-62732689

Email: tapchigiaoducvaxahoi@gmail.com Website: www.giaoducvaxahoi.vn

VĂN PHÒNG BẮC TRUNG BỘ

Phòng 1001, Toàn nhà A6, số 565 Quang Trung, phường Đông Vệ, TP. Thanh Hóa, tỉnh Thanh Hóa.

Điện thoại: 0372.866.166

Email: giaoducxahoiibtb@gmail.com

TRÌNH BÀY: THÀNH CÔNG

Giấy phép Xuất bản: Số 1535/CBC-KTBC&HDNV ngày 25/11/2022

- Cục Báo chí, Bộ Thông tin và Truyền thông

In tại: Công ty TNHH In Ấn Đa Sắc

MỤC LỤC - CONTENTS

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

- RESEARCH & DISCUSSION

- 6 **Hoàng Thị Phương Loan:** Hồ Chí Minh vận dụng và phát triển sáng tạo về vấn đề dân tộc và cách mạng giải phóng dân tộc thuộc địa của chủ nghĩa Mác-Lênin - Ho Chi Minh applied and developed creatively on the national issue and colonial national liberation revolution of Marxism-Leninism.
- 10 **Lại Trang Huyền:** Quyết định phát động toàn quốc kháng chiến của Đảng và sự vận dụng trong lãnh đạo sự nghiệp đổi mới đất nước hiện nay - The Party's decision to launch the national resistance war and its application in leading the cause of national renovation today.
- 15 **Trần Quốc Việt:** Đổi mới chính sách giáo dục và đào tạo của Việt Nam trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế - Vietnam's renovation of education and training policy in the process of international economic integration.
- 20 **Vũ Thị Thúy:** Một số vấn đề lí luận về đo lường chuẩn đầu ra chương trình đào tạo trong giáo dục đại học - Some theory-based concerns about program outcomes measurement of curriculum in higher education.
- 25 **Lê Thị Ngọc Ánh:** Giảng dạy về diễn ngôn thân thể trong bộ ba tiểu thuyết "Ngôi nhà đất" của Pearl S. Buck cho sinh viên đại học ngành Ngữ văn - Teaching on body discourse in Pearl S. Buck's in the trilogy The House of Earth for students of Literature.
- 30 **Đặng Hoàng Thạch:** Thiết kế tình huống dạy học phát triển năng lực mô hình hóa toán học cho học sinh chủ đề Phương pháp tọa độ trong mặt phẳng lớp 10 - Designing teaching situations to develop mathematical modeling competencies for students on grade 10's topic "coordinatization methods in planes".
- 34 **Ngô Trúc Phương:** Đặt đề toán trong dạy học giải toán có lời văn ở lớp 5 - Mathematical problem posing in solving word problems in Grade 5.
- 39 **Nguyễn Hùng Sơn:** Xây dựng hệ thống bài tập phát triển năng lực văn học cho học sinh lớp 5 - Building a system of exercises to develop literary capacity for 5th grade students.
- 45 **Nguyễn Thông Minh:** Chuyển đổi số góp phần nâng cao chất lượng giáo dục đại học trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay - Digital transformation contributes to improve the quality of higher education in the current of educational context.
- 50 **Nguyễn Thị Hà Thu:** Nâng cao hiệu quả của phương pháp dạy học tích cực góp phần đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục đại học - Improving the effectiveness of active learning contributes to the fundamental and comprehensive innovation in higher education.
- 55 **Nguyễn Trọng Tuấn - Nguyễn Ngọc Anh Tiên:** Vai trò của công tác kiểm định trong việc nâng cao chất lượng đào tạo ngành Luật Kinh tế ở Việt Nam - The role of assessment in improving the quality of Economic Law education in Vietnam.
- 60 **Vũ Quang Huy:** Thiết kế kế hoạch bài học theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh trong dạy học bài Tích vô hướng của hai vectơ lớp 10 - Designing lesson plans in the direction of developing students' qualities and competencies in teaching the lesson The scalar product of two vectors in grade 10.
- 65 **Lê Minh Cường:** Thiết kế tình huống dạy học chủ đề Hàm số và đồ thị theo hướng phát triển năng lực mô hình hóa toán học của học sinh lớp 10 - Designing teaching situations on the topic of Functions and Graphs in the direction of developing mathematical modeling competence of 10th grade students.
- 70 **Đặng Quỳnh Dung:** Bàn về chiến lược chuyển mã trong giảng dạy Tiếng Trung Quốc sơ cấp - Code-switching strategy in teaching Chinese at beginner level.
- 74 **Dương Thị Bích Thủy:** Nâng cao chất lượng hoạt động nghiên cứu khoa học - nhiệm vụ quan trọng góp phần xây dựng trường chính trị chuẩn hiện nay - Improving the quality of scientific research activities - an important task contributing to the building of a standard political school today.
- 80 **Đinh Thị Thúy Hằng - Nguyễn Công Hải:** Một số phương pháp giảng dạy hoạt động nhận thức về tư duy (metacognition) trong giáo dục đại học - Several teaching methods to drive learners' metacognition in undergraduate education.
- 85 **Võ Thị Thanh Huyền:** Đổi mới chương trình đào tạo Marketing trong bối cảnh kinh tế số - Innovation of Marketing training program in the digital economic context.
- 91 **Hồ Mỹ Dung:** Các yếu tố ảnh hưởng đến lựa chọn tổ hợp môn trong Chương trình giáo dục phổ thông 2018 của học sinh lớp 10: Nghiên cứu tại thành phố Trà Vinh - Factors influencing the choice of subject combinations in the 2018 high school education program for 10th-grade students: A case study in Tra Vinh city.
- 97 **Dương Thị Quỳnh Nga:** Phương pháp chữa lỗi tích cực trong dạy học ngoại ngữ - Positive error correction in foreign language teaching and learning.
- 101 **Nguyễn Thị Hoa - Lê Thị Hồng Nhung:** Một số vấn đề về giáo dục tình cảm xã hội của trẻ mầm non - Some issues on social-emotional education for preschool children.
- 105 **Lê Thanh Huyền:** Gamification (game hóa) trong giáo dục mầm non - Application of Gamification in Early Childhood Education.
- 110 **Đỗ Thị Liên:** Mối quan hệ giữa đảm bảo an ninh con người và cải thiện chỉ số hạnh phúc ở Việt Nam hiện nay - relationship between human security assurance and happiness index in vietnam today.
- 114 **Võ Lê Phương Thảo:** Cơ hội và thách thức cho lao động thành phố Cần Thơ trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp lần thứ tư - Opportunities and challenges for workers in Can Tho city in the context of the Industrial Revolution 4.0.
- 119 **Vũ Thị Duyên:** Nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở Đảng trong giai đoạn hiện nay - Improving leadership capability of grassroots Party organizations in the current period.
- 124 **Huỳnh Minh Như Hương:** Các chiến lược hướng nghiệp hiệu quả cho học sinh trung học - Effective career orientation strategies for high school students.
- 128 **Võ Văn Luyến - Lê Thị Trúc Giang:** Quản lý hoạt động dạy học theo nội dung giáo dục của địa phương tại các Trường Tiểu học huyện Tân Hiệp, tỉnh Kiên Giang - Managing teaching activities according to local educational content at primary schools in Tan Hiep district, Kien Giang province.
- 134 **Dương Thị Quỳnh Nga:** Sử dụng công cụ kỹ thuật số trong dạy học ngoại ngữ: từ lý thuyết đến thực tiễn - Using digital tools in foreign language teaching and learning: from theory to practice.

- 139 Nguyễn Tuấn Minh:** Đánh giá kết quả học tập của sinh viên Học viện Hành chính Quốc gia theo tiếp cận quá trình - Assessment of learning results of students of the National Academy of Public Administration by process approach.
- 145 Hà Sỹ Nguyên:** Tăng cường phát triển văn hóa thể thao tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền - Strengthen the development of sports culture at the Academy of Journalism and Communication.
- 150 Lại Văn Hải:** Sử dụng trí tuệ nhân tạo để tăng cường học tập tự động và đào tạo - Using artificial intelligence to enhance automatic learning and training.
- 154 Lê Thị Minh Hải:** Đánh giá công tác quản lý nhân sự của Trường Đại học Cửu Long giai đoạn (2018-2022) - Evaluation of human resource management of Cuu Long University in the period of 2018-2022.
- 159 Lê Thị Hiền:** Thiết kế rubrics đánh giá kết quả học tập cho sinh viên góp phần nâng cao chất lượng dạy và học trong giai đoạn hiện nay - Designing rubrics to assess learning outcomes for students to improve the quality of teaching and learning in the current period.
- 164 Chu Thị Thơm:** Mức độ thích ứng xã hội của học sinh trung học cơ sở huyện Ứng Hòa, Hà Nội - Levels of social adaptation of secondary students in Ung Hoa district, Ha Noi City.
- 169 Phạm Thị Giang Chung:** Tầm quan trọng của văn hóa học đường ở trường đại học - The importance of school culture at university.
- 173 Lê Hồng Hạnh:** Hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn âm nhạc cho học sinh lớp 2 tại các trường tiểu học ở thành phố Cà Mau - experience activities in the course day music choose grade 2 students some courses in ca mau city.
- 178 Đông Văn Toàn:** Một số biện pháp đáp ứng nhu cầu tâm lý của học sinh trung học phổ thông trong dịch Covid-19 trên địa bàn tỉnh Bình Dương - Some measures to meet the need of psychological counseling of high school students during the Covid-19 epidemic in Binh Duong province.
- 182 Lê Thị Hồng Thắm - Huỳnh Bích Trân:** Các yếu tố ảnh hưởng đến sinh viên bỏ học tại Trường Đại học Kiên Giang - Factors affecting students' decision to drop out of Kien Giang University.
- 187 Hoàng Thị Tuyết Trinh:** Phát triển đội ngũ nhà giáo đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong giai đoạn mới - Developing teacher quality to meet the requirements and tasks in the new period.
- 193 Lê Kim Trọng:** Cách tiếp cận mới trong triển khai thực hành các kỹ thuật tấn công và phòng thủ mạng dựa trên công nghệ ảo hóa và DVWA - A new approach to the implementation of network attack and defense practices based on virtualization and DVWA.
- 198 Nguyễn Thị Bích Trâm:** Phát triển du lịch cộng đồng gắn kết với giáo dục - Community tourism development in association with education.
- 203 Hoàng Văn Vân - Nguyễn Văn Anh:** Chiến thắng chiến tranh bảo vệ biên giới Tây Nam của Tổ quốc (7/01/1979) - Giá trị lịch sử và hiện thực - The victory in the war to protect the Southwestern border (07/01/1979) - historical and realistic value.
- 208 Phạm Thị Dung:** Xây dựng quan hệ hợp tác giữa các doanh nghiệp và cơ sở giáo dục, đào tạo trong phát triển nguồn nhân lực du lịch tại thành phố Đà Nẵng - Building cooperation between business and education - training institutions in tourism human resources development in Da Nang city.
- 212 Vũ Thị Cúc - Vũ Thị Hiền:** Chính sách y tế tại tỉnh Bình Dương - Health policy in Binh Duong province.
- 218 Trần Thị Mỹ Duyên:** Chủ nghĩa nhân đạo trong triết lý nhân sinh Nguyễn Bình Khiêm - Humanism in Nguyen Binh Khiem's philosophy of life.
- 223 Trương Thị Hoài:** Phản bác luận điệu xuyên tạc "Chống tham nhũng bằng sách là sự thất bại của luật pháp ở Việt Nam hiện nay" khi cuốn sách chống tham nhũng của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng ra đời - Rebutting the claim that "Fighting corruption with books is a failure of the law in Vietnam today" when General Secretary Nguyen Phu Trong's anti-corruption book released.
- 228 Nguyễn Đức Hưng:** Luật Biển Việt Nam năm 2012 - khung pháp lý quan trọng góp phần tăng cường năng lực thực thi, bảo vệ chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc - Vietnam's Law of the Sea 2012 - important legal framework contributions to enhanced enforcement capacity, protection of the country's seas and island.
- 233 Đoàn Quỳnh Thương:** Hợp tác giữa các nước ASEAN trong bảo vệ quyền của nạn nhân tội phạm buôn bán người - Cooperation among ASEAN countries in protecting the rights of victims of human trafficking crimes.
- 239 Đào Phương Thanh:** Một số kiến nghị hoàn thiện quy định của Bộ luật Hình sự Việt Nam về trách nhiệm hình sự của người dưới 18 tuổi phạm tội - Some recommendations for finishing the provisions of Vietnam's Penal Code on criminal liability of the offenders under 18 years of age.
- 244 Nguyễn Thị Tuyết Mai:** Trách nhiệm chăm sóc trẻ em theo pháp luật hiện hành - Responsibility for childcare in accordance with current laws.
- 249 Trần Thị Vân Anh:** Trách nhiệm của người chiếm hữu tài sản trong bồi thường thiệt hại do nguồn nguy hiểm cao độ gây ra - Liability of property owner in compensation for damage caused by the source of extreme danger.
- 254 Đoàn Thị Quế Chi:** Thực hiện pháp luật về bảo vệ môi trường tại tỉnh Bình Phước - Implementation of the law on environmental protection in Binh Phuoc province.
- 259 Trương Thị Hoài:** Bác bỏ luận điểm xuyên tạc "Lý luận về lực lượng sản xuất của C. Mác không phù hợp với thực tiễn của cách mạng công nghiệp 4.0 hiện nay" - Rebutting the claim that "The theory of the productive forces of Karl Marx is not consistent with the reality of the current industrial revolution 4.0".
- 263 Đoàn Thị Quế Chi:** Thực hiện pháp luật về thu hút nhân tài tại tỉnh Bình Phước - nội dung và giải pháp - Implementing the law on talent attraction in Binh Phuoc province - content and solutions.
- 268 Vũ Phạm Phương Anh - Chu Ngọc Hân - Phạm Thị Thanh Nhan:** Khởi kiện dân sự để thu hồi tài sản tham nhũng - kinh nghiệm quốc tế và khuyến nghị cho Việt Nam - Civil lawsuits to recover corrupt assets - international experience and recommendation for Vietnam.
- 274 Nguyễn Đức Huy - Trần Thị Khánh Chi:** Một số vấn đề lý luận quản lý nhà nước về chứng thực của ủy ban nhân dân cấp xã - some state management theory issues about certification of the community people's committee.

- 279 Nguyễn Quỳnh Anh:** Thuận lợi hóa thương mại hàng hóa trong khu vực thương mại tự do ASEAN và sự tham gia của Việt Nam - Trade facilitation in the ASEAN Free Trade Area and Vietnam's participation.
- 285 Phạm Trường Sơn:** Thực hiện pháp luật về hợp tác xã tại tỉnh Đồng Nai - thực trạng và giải pháp - Implementation of the Law on Cooperatives in Dong Nai province - situation and solutions.
- 290 Nguyễn Duy Vĩnh:** Giải pháp thúc đẩy chuyển đổi số công tác văn thư, lưu trữ trong cơ quan nhà nước hiện nay - Practical solutions to accelerate the digital transformation of documentation and archival practices within the current state agencies.
- 295 Lục Thanh Huyền:** Phòng ngừa tội phạm và vi phạm pháp luật về môi trường tại các khu công nghiệp trên địa bàn tỉnh Đồng Nai - Prevention of crimes and violations of environmental laws in industrial zones in Dong Nai province.
- 300 Nguyễn Phạm Mạnh Hùng:** Nâng cao chất lượng đào tạo của các học viện, trường công an nhân dân đáp ứng yêu cầu tăng cường về cơ sở - improve the quality of education and training of schools of people's public security to meet requirements for increase of the commune and town police.
- 304 Hoàng Văn Long:** Thực hiện pháp luật về bảo vệ môi trường tại tỉnh Đồng Nai - Implementation of the Law on Environmental Protection in Dong Nai province.
- 309 Lê Quang Thành:** Nghiên cứu phương thức, thủ đoạn của tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng và giải pháp phòng, chống - Research on methods and tricks of fraudsters to appropriate property in cyberspace and solutions for prevention and control.
- 314 Nguyễn Đình Văn:** Một số vấn đề trao đổi nhằm hoàn thiện quy định của pháp luật về trợ giúp pháp lý - Some exchange issues to complete the provisions of the law on legal aid.
- 319 Trần Văn Viên:** Căn cứ khởi tố vụ án hình sự theo quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự Việt Nam - một số kiến nghị hoàn thiện - Grounds for prosecution of criminal cases under the provisions of Vietnam's Criminal Procedures Code - some recommendations.
- 324 Nguyễn Hữu Thọ:** Xây dựng văn hóa Trường Đại học Kiên Giang đáp ứng giá trị cốt lõi của nhà trường - Building the culture of kien giang university to satisfy the core values of the university.
- 329 Trương Thị Mai:** Đổi mới mô hình tăng trưởng kinh tế trong Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam - Innovation of economic growth model in the Document of the 13th National Congress of the Communist Party of Vietnam.
- 333 Trầm Thảo Vy - Vũ Thị Mỹ Quyên - Đỗ Thị Mỹ Hội:** Nguồn lực con người cho giáo dục đại học trong cơ chế tự chủ hiện nay - Human resources for universal education in the current automatic mechanism.
- 338 Nguyễn Mạnh Tuấn:** Đặc điểm dấu vân tay đầu ngón của học sinh dân tộc Mông cư trú ở huyện Mường La, tỉnh Sơn La - Characteristics of fingertip fingerprints of Hmong students residing in Muong La district, Son La province.
- 342 Nguyễn Thị Hiền:** Dịch vụ công tác xã hội đối với người cao tuổi tại Trung tâm Bảo trợ xã hội 3, quận Nam Từ Liêm, Hà Nội - Social work services for the elderly at Social Protection Center 3, Nam Tu Liem district, Hanoi.
- 348 Nguyễn Thị Thu Thủy - Đinh Thị Minh Phương - Kiều Doãn Hà:** Nghiên cứu một số yếu tố ảnh hưởng đến chính sách tiền lương trong các đơn vị sự nghiệp công lập tại Việt Nam - Researching some basic factors affecting salary policies in public non-business units in Vietnam.
- 353 Huỳnh Thị Yến Ny - Nguyễn Thị Nụ:** Gia đình và xã hội với việc giáo dục đạo đức cho thanh niên trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam hiện nay - Family and social with ethical education for youth in the social original market economy in vietnam today.
- 357 Trần Thị Bích Trâm:** Một số vấn đề lý luận về quản lý cơ sở vật chất trường học ở trường cao đẳng - Some theoretical issues on the management of school facilities in colleges.
- 361 Nguyễn Thanh Tùng - Lê Thị Bích:** Vai trò của nhà báo Phạm Quỳnh đối với báo chí - The role of journalist Phạm Quỳnh in the press.
- 366 Nguyễn Nhiên Hương:** Nghiên cứu xây dựng mô hình du lịch văn hóa tại Khu di sản thế giới Thành nhà Hồ (huyện Vĩnh Lộc, tỉnh Thanh Hóa) - Research for building model of cultural tourism in the Ho Dynasty Citadel World Heritage Site (Vinh Loc district, Thanh Hoa province).
- 372 Hồ Mỹ Dung - Nguyễn Công Đoàn:** Mô hình lý thuyết về các yếu tố ảnh hưởng đến cân bằng công việc - cuộc sống và cam kết gắn bó với tổ chức của người lao động: Trường hợp lao động nữ tại Công ty TNHH Yazaki eds Việt Nam - Trà Vinh - Theoretical model of factors affecting work-life balance and employees' commitment to the organization: a case study of female employees at yazaki eds vietnam co., ltd - tra vinh.
- 378 Lê Thị Hải Yến:** Một số luận bàn về quyền nhân thân liên quan đến giới tính của cá nhân trong pháp luật dân sự Việt Nam - Several comments on the personal rights regarding individual's gender in vietnam civil law.
- 383 Lê Thúy Hà - Nguyễn Thị Thu Hà:** Đào tạo nguồn nhân lực gắn với thể mạnh và mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Hưng Yên - Human resource training associated with strengths and socio-economic development goals of Hung Yen province.
- 387 Đào Thanh Hải:** Đánh giá thực trạng chế biến cà phê nhân Arabica tại xã Hua La, thành phố Sơn La, tỉnh Sơn La - Assessment of Arabica coffee processing in Hua La committee, Son La city, Son La province.
- 392 Bùi Thị Hào:** Vấn đề xây dựng đời sống văn hóa tinh thần cho thanh niên trong bối cảnh hiện nay - Building a cultural and spiritual life for young people in the current context.
- 397 Huỳnh Trần Hoài Đức - Phan Duy Hiếu:** Mối quan hệ giữa niềm tin tôn giáo và sự hài lòng trong cuộc sống của Phật tử - Relationship between religious belief and satisfaction in the life of Buddhists.
- 402 Trần Thị Hải Yến:** Sáng tạo ngôn ngữ điện ảnh phim Lê Hoàng trong xu hướng chuyển đổi cuối thế kỉ XX và đầu thế kỉ XXI - Creating cinematic language in Le Hoangs films in the transitional trend of the late 20th and early 21st centuries.
- 408 Bùi Văn Long:** Cầu cổ xứ Nam trong cuộc sống đương đại - The ancient bridge of Son Nam in contemporary life.
- 414 Nguyễn Thị Minh Trang:** Đời sống văn hóa gia đình nữ công nhân tại các khu công nghiệp tỉnh Vĩnh Long - Cultural family life of female workers in industrial zones in Vinh Long province.
- 419 Nguyễn Thị Thanh Thủy:** Một số khuyến nghị tạo động lực học tập cho sinh viên Khoa Kinh tế, Trường Đại học Tây Bắc - Some recommendations to promote students' motivation at Faculty of Economics - Tay Bac University.

THỰC TIỄN GIÁO DỤC - EDUCATION FACTS

- 425 Đỗ Cẩm Tú - Nguyễn Thị Phương Thảo:** Một số đề xuất cải thiện thực trạng học ngoại ngữ thứ hai cho sinh viên ngành Ngôn ngữ Anh tại Trường Đại học Trà Vinh - Some suggestions for improving second foreign language learning of students majoring in English at Tra Vinh University.
- 430 Nguyễn Thanh Tâm - Bùi Thị Mùi:** Thực trạng và biện pháp quản lý hoạt động bồi dưỡng giáo viên các trường trung học cơ sở tại quận Bình Thủy thành phố Cần Thơ - the reality and solution of management of teacher refresher activities for junior high school teachers in binh thuy district, can tho city.
- 436 Phạm Ngân Hạnh - Phùng Thị Nga - Phạm Thị Hồng Vân:** Những khó khăn trong giảng dạy kỹ năng đọc hiểu tiếng Trung cho sinh viên năm thứ hai (học kỳ I) tại Trường Đại học Đại Nam và biện pháp khắc phục - Difficulties in teaching Chinese reading comprehension skills for second year (the first semester) students of Dai Nam University and remedial measures.
- 441 Nguyễn Thị Ngọc:** Nâng cao phương pháp giảng dạy tích cực môn Triết học Mác-Lênin theo chương trình mới tại Trường Đại học Tài nguyên và Môi trường Thành phố Hồ Chí Minh - Improving the active teaching method of Marxist-Leninist Philosophy under the new program at Ho Chi Minh City University of Natural Resources and Environment.
- 445 Đặng Thúy Quỳnh:** Xây dựng và sử dụng tình huống pháp luật trong giảng dạy học phần Pháp luật đại cương tại Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định - Construction and using of legal situation in teaching General Law course at Nam Dinh University of Nursing.
- 450 Nguyễn Ngọc Diệp:** Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục vào công tác giáo dục, đào tạo tại Trường Đại học Thành Đông - Applying Ho Chi Minh Thought to education and training at Thanh Dong University.
- 456 Bùi Thanh Tuấn - Võ Như Nam:** Hoạt động lồng ghép rèn luyện kỹ năng mềm cho sinh viên khi tham gia học tập tại Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh, Trường Đại học Nha Trang - Integrating soft skills training for students at the National Defense and Security Education Center, Nha Trang University.
- 461 Nguyễn Thị Tuyền:** Nghiên cứu phương pháp dạy học phần Tập làm văn cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học, Trường Đại học Tây Bắc đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục tiểu học - Research on teaching methods of Writing Practice for students of primary education, Tay Bac University to meet the requirements of primary education innovation.
- 466 Bùi Thị Hiệu:** Một số hoạt động của Đoàn Thanh niên Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định năm học 2022-2023 - Some activities of the Youth Union of Nam Dinh University of Nursing in the academic year 2022-2023.
- 471 Trương Quỳnh Trang - Phan Thị Ánh Nguyệt - Ngô Thị Thúy Hằng - Bùi Thị Mùi:** Thực trạng đáp ứng những yêu cầu của đội ngũ giảng viên Trường Đại học Y Dược Cần Thơ - the reality of meeting the requirements of the lecturers staff of can tho university of medicine and pharmacy.
- 476 Nguyễn Văn Trọng:** Lựa chọn một số bài tập phát triển thể lực chung cho đội tuyển bóng chuyền nam tại Học viện An ninh nhân dân - Choose some general fitness development exercises for the men's volleyball team for students of the People's Security Academy.
- 480 Cao Thị Thuỳ Trang - Nguyễn Hữu Phúc:** Các yếu tố ảnh hưởng đến sự hài lòng hôn nhân của các cặp vợ chồng trẻ - Factors affecting marital satisfaction of young couples.
- 485 Phạm Thị Huế:** Nâng cao hiệu quả rèn luyện kỹ năng mềm cho sinh viên Trường Đại học Đại Nam - Enhancing the effects of soft skills practice for students at Dai Nam University.
- 490 Trần Thị Thùy Linh:** Nâng cao tính phản biện trong giảng dạy môn Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ở Trường Chính trị Quảng Bình hiện nay - Improving critical thinking in teaching the History of the Communist Party of Vietnam at Quang Binh School of Politics, contributing to protecting the ideological foundation of the Party.
- 495 Trương Văn Bắc:** Bồi dưỡng phong cách diễn đạt Hồ Chí Minh cho học viên ở Trường Sĩ quan Chính trị hiện nay - Training Ho Chi Minh's expression style for students at the current Political Officer School.
- 500 Nguyễn Thị Linh - Trần Văn Kiêm:** Tổ chức hoạt động thể dục thể thao ngoại khóa nhằm nâng cao thể lực chung cho nữ sinh viên Lào, Trường Đại học Tây Bắc - Organization of extracurricular sports to enhance physical strength for Lao female students at Tay Bac University.
- 504 Nguyễn Chí Tâm:** Hoạt động bồi dưỡng giáo viên tiểu học theo chuẩn nghề nghiệp ở huyện An Biên, tỉnh Kiên Giang - Training primary school teachers n An Bien district, Kien Giang province according to professional standards.
- 509 Nguyễn Văn Tuấn:** Xây dựng văn hóa ứng xử với môi trường tự nhiên của sinh viên Trường Đại học Công nghệ giao thông vận tải - Building a culture of behavior with the natural environment of students at University of Transport Technology.
- 514 Lò Tuyền Quân:** Giải pháp nâng cao trình độ kỹ thuật cơ bản trong học môn Bóng chuyền tự chọn của sinh viên khối không chuyên Trường Đại học Tây Bắc - Solutions to improve basic technical skills in Volleyball for non-specialized students at Tay Bac University.
- 518 Nguyễn Nguyên Hùng:** Nâng cao chất lượng công tác thi đua, khen thưởng tại Trường Đại học Lâm nghiệp Việt Nam - Improving the quality of emulation and commendation work at Vietnam National University of Forestry.
- 524 Phạm Việt Phú:** Ứng dụng phương pháp luyện nghe mở rộng nhằm nâng cao hiệu quả học Tiếng Anh của sinh viên Học viện An ninh nhân dân - An implementation of extensive listening to improve students' learning outcome at People's Security Academy.
- 529 Trần Ngọc Khiêm:** Hoạt động bồi dưỡng giáo viên theo chuẩn nghề nghiệp ở các trường trung học phổ thông thành phố Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang - Training teachers according to professional standards in high schools in Rach Gia city, Kien Giang province.
- 533 Huỳnh Điệp Như:** Sử dụng Zalo trong công tác cố vấn học tập tại Khoa Quản trị du lịch - Nhà hàng - Khách sạn, Trường Đại học Trà Vinh - Using Zalo in academic advising at the Faculty of Tourism - Restaurant - Hotel Management, Tra Vinh University.
- 539 Lê Thị Hằng:** Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, giáo viên trong Trường Cao đẳng An ninh nhân dân I hiện nay - Political and ideological education for cadres and teachers at the People's Security College I today.

NGHIÊN CỨU PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC PHẦN TẬP LÀM VĂN CHO SINH VIÊN NGÀNH GIÁO DỤC TIỂU HỌC, TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÂY BẮC ĐÁP ỨNG YÊU CẦU ĐỔI MỚI GIÁO DỤC TIỂU HỌC

NGUYỄN THỊ TUYẾN
 Trường Đại học Tây Bắc

Nhận bài ngày 06/6/2023. Sửa chữa xong 10/6/2023. Duyệt đăng 15/6/2023.

Abstract

The article points out several limitations of the current teaching method of writing exercises; proposes several teaching methods for the course Writing Practice in the direction of meeting the innovation requirements for students of Primary Education at Tay Bac University, contributing to improving the quality of education and teaching in the direction of developing learners' capacity.

Keywords: Teaching methods, practice writing, primary education, Tay Bac University.

1. Đặt vấn đề

Ở bậc tiểu học, tập làm văn được xem là một trong những nội dung quan trọng nhất trong môn Tiếng Việt giúp học sinh (HS) phát triển năng lực đặc thù là năng lực ngôn ngữ, năng lực giao tiếp. Cụ thể, môn học này được chia làm 2 giai đoạn chính như sau: Giai đoạn 1: Lớp 2, 3: Đây là thời điểm các em tìm hiểu nền tảng tiếng Việt với cách đọc, cách phát âm, cách học viết cơ bản. Giai đoạn này cần chú ý giúp HS ghi nhớ, hiểu và tự viết các câu cấu trúc đơn giản. HS ở độ tuổi này cũng cần biết về cách nhận diện, ứng dụng các đơn vị của Tiếng Việt để thực hành các kỹ năng nghe, nói, đọc, viết. HS cần đọc thông viết thạo, sáng tạo các văn bản ngắn [1]. Giai đoạn 2: Tập làm văn lớp 4, 5: Ở độ tuổi này, HS đã hiểu về đơn vị ngôn ngữ và các quy tắc đọc, viết tiếng Việt nên bài tập làm văn sẽ chú ý thực hành các câu cú, ngữ pháp, từ vựng, văn bản dài hơn. Thông qua việc làm văn, sẽ hình thành tư duy sáng tạo, trừu tượng, kỹ năng giao tiếp cho học người học. Tập làm văn giúp HS biết cách bộc lộ cảm xúc qua văn bản, phát triển những giá trị tốt đẹp trong cảm xúc. Từ đó, các kỹ năng giao tiếp qua văn bản, giao tiếp với cộng đồng cũng được cải thiện. Kiến thức tập làm văn và tiếng Việt được đánh giá mức độ quan trọng trong phát triển tư duy và nhân cách của HS [2]. Tập làm văn là nội dung kiến thức quan trọng trong môn Tiếng Việt ở tiểu học mà sau này SV sẽ tiếp cận trong quá trình tổ chức hoạt động giáo dục và dạy học cho HS tiểu học, cho nên nhiệm vụ hình thành ở SV phương pháp, kỹ năng làm văn là nhiệm vụ rất quan trọng. Muốn đạt được hiệu quả trong việc thực hiện nhiệm vụ này thì yêu cầu đầu tiên là phải đổi mới phương pháp dạy học phần Tập làm văn cho SV nhằm đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái lược về học phần Tập làm văn trong chương trình đào tạo ngành Giáo dục tiểu học

Học phần Tập làm văn là học phần tự chọn trong Chương trình đào tạo ngành Giáo dục tiểu học (GDTH), Trường Đại học Tây Bắc (Quyết định số 989/QĐ-ĐHTB ngày 12/9/2022 Ban hành Chương trình đào tạo trình độ đại học, cao đẳng năm 2022). Học phần có 02 tín chỉ, cung cấp cho SV ngành GDTH các kiến thức cơ bản sau: Khái niệm, đặc điểm, cách viết văn của các loại văn: miêu tả, kể chuyện, tường thuật, viết thư, viết đơn, viết biên bản, viết báo cáo và viết bản tường trình [3].

Email: tuyennt@utb.edu.vn

2.2. Những bất cập trong phương pháp dạy học phần Tập làm văn theo chương trình đào tạo hiện hành

Phương pháp dạy học phần Tập làm văn trong chương trình hiện hành được quy định bởi những cách thức dạy học quen thuộc có tính truyền thống, chủ yếu gồm có phương pháp thuyết trình và phương pháp thực hành. Giảng viên (GV) sẽ thực hiện thuyết trình trên lớp, giúp SV hiểu kiến thức, sau đó thực hành giải quyết các bài tập ngắn, của các nội dung học ngay tại lớp. Vì vậy, tiết học thường mang tính thụ động, SV ít có cơ hội thể hiện suy nghĩ, tư duy phản biện. Đối với học phần cần nhiều cảm xúc và mang tính sáng tạo cao như học phần Tập làm văn thì phương pháp dạy truyền thống chưa đáp ứng được yêu cầu, định hướng mới. Do yêu cầu đối với dạy học theo định hướng phát triển phẩm chất, năng lực người học, đặc biệt là rèn luyện kĩ năng để người học biết vận dụng kiến thức vào tự giải quyết vấn đề để thấy sự bất cập của phương pháp dạy học truyền thống làm cho SV sau khi ra trường lúng túng, khó vận dụng kiến thức đã học vào giảng dạy vì thiếu kĩ năng viết, kĩ năng thực hành. Do đó, tác giả đề xuất một số phương pháp theo hướng đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng đáp ứng yêu cầu đổi mới dành cho SV ngành GDTH.

2.3. Đề xuất phương pháp dạy học phần Tập làm văn theo hướng đáp ứng yêu cầu đổi mới ngành GDTH

2.3.1. Phương pháp dạy học Tập làm văn theo hướng mở

Phương pháp dạy Tập làm văn theo hướng mở hiện đang chú trọng vào các vấn đề: Coi người học là trung tâm của các hoạt động trong lớp, GV chỉ là người hỗ trợ. Kết hợp linh hoạt giữa các phương pháp dạy học truyền thống và hiện đại, gia tăng các hoạt động như: học nhóm, tổ chức trò chơi, hoạt động ngoại khóa... có liên quan đến chủ đề dạy nhằm mục đích hình thành kĩ năng cho SV [4]. Chú trọng các tiết học luyện tập - thực hành nhiều hơn để SV có cơ hội được luyện nói và luyện viết ngay trên lớp nhằm mục đích giúp SV tăng cường năng lực vận dụng. Chú trọng giao bài tập ứng dụng cho SV giúp SV giải quyết được và giải quyết sáng tạo vấn đề của thực tiễn, chuẩn bị hành trang tốt nhất cho việc dạy Tập làm văn nói riêng, dạy môn Tiếng Việt nói chung sau khi tốt nghiệp. Giao bài tập phù hợp với năng lực. Đan xen giáo dục kỹ năng sống kết hợp với thực tiễn trong các giờ học Văn. Kết hợp các trò chơi trong lớp học để tạo không khí vui vẻ, hứng thú như: thi làm văn miệng, thi viết câu, thi sáng tác thơ, thi miêu tả nhân vật.... Tổ chức, khuyến khích người học tổ chức hoạt động nhóm, phát huy sức mạnh của tập thể. Tích cực vận dụng công nghệ thông tin trong dạy học.

2.3.2. Một số phương pháp dạy học phần Tập làm văn theo hướng đáp ứng yêu cầu đổi mới GDTH

Để dạy tốt nội dung kiến thức Tập làm văn trong chương trình tiếng Việt theo hướng đáp ứng yêu cầu đổi mới khi giảng dạy học phần Tập làm văn GV gắn dạy học phần Tập làm văn với những nội dung kiến thức trong sách giáo khoa Tiếng Việt tiểu học (lựa chọn sách Tiếng Việt 4 - Sách Cánh Diều và sách Tiếng Việt 5 - Bộ GD&ĐT để nghiên cứu). Chú trọng rèn luyện cho người học biết khai thác sách giáo khoa và các tài liệu học tập, biết cách tự tìm lại những kiến thức đã có, suy luận để tìm tòi và phát hiện kiến thức mới.... Định hướng cho người học cách tư duy như phân tích, tổng hợp, đặc biệt hóa, khái quát hóa, tương tự, quy lạ về quen... để dẫn hình thành và phát triển tiềm năng sáng tạo.

a. Phân tích kĩ bài văn mẫu

Trong sách giáo khoa Tiếng Việt ở tiểu học, các thể loại văn được hướng dẫn dựa trên việc đưa những bài văn mẫu để phân tích, từ đó hình thành bố cục của một bài văn. Vì vậy, trong quá trình dạy học cho SV, GV cần giúp các em khai thác có hiệu quả các bài văn mẫu này. Ví dụ: Với mỗi bài văn mẫu, GV luôn đưa ra các câu hỏi để: - Tìm hiểu về bố cục của bài: + Bài văn gồm mấy đoạn? + Nội dung của từng đoạn là gì? - Tìm hiểu về cách quan sát của tác giả: + Tác giả đã quan sát theo trình tự nào? + Tác giả dùng những giác quan nào để quan sát? - Tìm hiểu về các biện pháp nghệ thuật: + Tác giả đã dùng những biện pháp nghệ thuật nào? Trong câu văn nào? + Cách dùng đó có gì hay? - Tìm hiểu về tình cảm của tác giả: + Tác giả có tình cảm như thế nào với đối tượng miêu tả? + Câu văn nào cho em biết điều đó? - Tìm hiểu về cách dùng từ, đặt câu: + Gạch chân những từ gợi tả; + Em học thêm được

từ nào? Hình ảnh nào?

Từ đó, SV rút ra được những điều tổng quát: - Bố cục chung của bài văn miêu tả gồm 3 phần: Mở bài - thân bài - kết bài; - Khi quan sát để miêu tả cần quan sát theo trình tự nhất định: + Từ bao quát đến chi tiết; + Từ xa đến gần; + Từ ngoài vào trong; + Từ dưới lên trên (hoặc từ trên xuống dưới); - Cần quan sát tỉ mỉ và trong nhiều thời điểm khác nhau; - Khi miêu tả nên sử dụng các biện pháp nghệ thuật so sánh, nhân hóa sẽ giúp đối tượng miêu tả trở nên sinh động, gần gũi, dễ tưởng tượng và có tình cảm, có tâm hồn; - Cần lồng cảm xúc, thái độ của mình với đối tượng miêu tả (có thể dùng các câu cảm thán).

Không chỉ sử dụng các bài văn (đoạn văn) mẫu trong sách giáo khoa mà mỗi bài văn (đoạn văn) hay của các em cũng có thể trở thành bài văn mẫu. Vì vậy, trong quá trình dạy học, khi gặp những bài làm tốt, giáo viên cho các em phân tích kĩ để học tập cái hay của bạn. Cuối tiết học, cô phô tô và treo ở cuối lớp để các em cùng được đọc và tham khảo. Việc này như một mũi tên mà trúng hai đích: các em giỏi sẽ hào hứng học tập; các em đuối hơn sẽ học được cái hay, cái tốt của bạn mà noi gương.

b. Lập dàn bài chi tiết

Sau mỗi bài lí thuyết tìm hiểu về một kiểu bài, GV và SV nên cùng nhau xây dựng một dàn bài chi tiết cho kiểu bài ấy. Dàn bài này sẽ giống như một khung xương cho bài văn. Với mỗi một thể loại văn, cần tuân theo bố cục trong sách giáo khoa tiếng Việt.

Ví dụ: *Dàn bài văn miêu tả cây cối*

1. Mở bài: Giới thiệu về cây sẽ tả: cây gì? trồng ở đâu? từ bao giờ? vì sao em lại chọn tả cây đó?

2. Thân bài: Tả các đặc điểm của cây: + Tả bao quát: độ lớn, nhìn từ xa...; Tả chi tiết: *Cách 1*: Tả lần lượt các bộ phận của cây theo một trình tự nhất định (nên chọn một vài bộ phận tiêu biểu để miêu tả và chọn tả trọng tâm theo yêu cầu của đề bài): rễ, thân cây, cành cây,... lá và tán lá,... hoa, quả,...

Cách 2: Tả đặc điểm tiêu biểu của cây theo quá trình phát triển: Tả theo mùa: xuân, hạ, thu, đông,...; Tả theo thời tiết: khi nắng, khi mưa,...; Tả theo thời gian: sáng, trưa, chiều, tối, đêm,...; Tả theo thời kì phát triển: lúc còn non, khi trưởng thành, khi đơm trái, khi trái chín,...; Tả các hoạt động xung quanh cây: hoạt động của con người (vui chơi, chăm sóc, ngắm cây,...), hoạt động của con vật (ong, bướm, chim chóc,...).

Tuy nhiên, không nhất thiết phải bắt buộc miêu tả theo một trong hai cách trên mà ta có thể lồng ghép cả hai cách miêu tả trong một bài văn. Có nghĩa là ta vừa miêu tả theo từng bộ phận của cây vừa chọn miêu tả một trong các bộ phận đó theo các thời điểm khác nhau.

Ví dụ: Khi viết bài văn miêu tả một cây ăn quả, ta có thể tả các bộ phận của cây như: gốc, thân, cành, lá,... nhưng khi tả quả ta sẽ tả cây khi quả còn non, khi quả chín,...

3. Kết bài: Cảm nghĩ, ích lợi, chăm sóc cây, đây chỉ là dàn bài gợi ý còn cách viết của các em có thể linh hoạt bằng nhiều cách khác nhau, có thể kết hợp cả hai cách. Cần luôn nhấn mạnh, điều quan trọng là người học tìm được điểm đặc trưng của đối tượng miêu tả sao cho nó hiện lên trong bài văn của mình chân thật và sống động tránh lối viết sáo mòn hay bay bổng nhưng thiếu thực tế.

c. Phân tích đề bài

Đây là việc làm vô cùng quan trọng, tạo cho các em có thói quen làm việc khoa học, có trình tự, logic... tạo tiền đề cho SV tiểu học sau khi ra trường giảng dạy, công tác. Với mỗi đề bài tập làm văn đưa ra, đều yêu cầu các em phải phân tích đề. Bước đầu là những câu hỏi của GV: - Thể loại? - Kiểu bài? - Nội dung miêu tả? - Trọng tâm miêu tả? Sau đó các em phải tự phân tích và trả lời. Làm như vậy khiến cho bài làm của các em luôn bám sát đề bài, có trọng tâm.

Ví dụ: *Em hãy tả một cây ăn quả.*

Các em sẽ xác định như sau: - Thể loại: văn miêu tả; - Kiểu bài: tả cây cối; - Nội dung: tả cây cam, bưởi, chuối...; - Trọng tâm: quả, thời kì cây đậu quả.

d. Quan sát và ghi chép

Bài văn sẽ rất sơ sài, thiếu thuyết phục nếu các em không được quan sát tận mắt, sờ tận tay. Vì vậy,

phần này được coi là quan trọng nhất. Tuy nhiên, người học chưa biết cách quan sát để viết văn nên cần sự hướng dẫn tỉ mỉ của GV. Thường trong bài quan sát đầu tiên, cho các em quan sát tại lớp để GV dễ dàng hỗ trợ. Ví dụ: + Kiểu bài tả đồ vật: các em mang một món đồ chơi đến trường để quan sát. + Kiểu bài tả cây cối: cho các em quan sát cây ngay tại sân trường.

Thông thường các em chỉ biết dùng mắt để quan sát nên nhận xét thu được thiếu phong phú nên hướng dẫn các em sử dụng các giác quan khác để quan sát thông qua câu hỏi như: Sờ tay vào các em thấy thế nào? Hương thơm của hoa, quả ra sao? Nhìn lên tán lá đi, em có liên tưởng đến điều gì không? Ngắm kĩ cây xem nó có gì nổi trội khiến em thích nó? Cái cây mà em quan sát phải là cây thật, những chi tiết mà em ghi lại phải sống động để ta có cảm giác như cây đó đang rung rinh trong gió.

Nếu có vật thật thì tốt, nếu không các em quan sát bằng tranh ảnh. Trước tiên, các em quan sát và ghi chép vào nháp những điều mình quan sát được theo dàn bài chi tiết. Sau đó, các em trình bày kết quả quan sát trong nhóm hoặc trước lớp để các bạn góp ý, bổ sung và luôn đặt câu hỏi để em nhận ra: Em đã ghi lại được đặc điểm nổi trội của đối tượng miêu tả đó chưa? Cây mà em quan sát đã có những chi tiết để nó trở nên sống động chưa?

Ví dụ 1: Đề bài: *Tả một cây bóng mát.*

1. Mở bài: *Cây bàng, ở giữa sân trường, không biết trồng từ bao giờ.*

2. Thân bài

Tả bao quát: Cao bằng nóc nhà tầng hai, trông xa như người lính trẻ vui tính với chiếc áo xanh mượt, cái quần nâu đã bạc mầu và đôi giầy trắng (bác bảo vệ đã quét lên thân cây một lớp vôi).

Tả chi tiết: + Gốc: to, xù xì, màu nâu sẫm; + Thân: to như cột đình, một mình em dang hai tay ôm mới xuể, có những lớp vỏ màu nâu nhạt bong ra, với nhiều u bướu và vết sẹo; + Cành: đâm ra tua tủa, cành to, cành nhỏ, cành dài, cành ngắn, không cân đối; + Lá: đậu dày, chi chít, xanh mượt mát, che kín một khoảng sân trường, lá bàng to, dày màu xanh ngọc; + Hoa: nở vào đầu thu, màu vàng, như hoa sao; + Quả: hình thoi, mọc thành chùm, ăn bùi bùi, chua chua, giòn ngọt.

Hoạt động quanh cây: Chúng em vui chơi, trò chuyện, tuổi thơ em lớn lên dưới tán lá bàng.

3. Kết bài: *Yêu cây bàng, mãi mãi ghi nhớ những ngày tháng tốt đẹp bên cây.*

e. Mở rộng vốn từ

Việc mở rộng vốn từ cho người học là việc làm không chỉ tiến hành trong giờ Tập làm văn mà nó được làm ở mọi nơi, mọi lúc: trong giờ Tập đọc, Chính tả, Luyện từ và câu, Kể chuyện. Có thể cho SV chơi trò chơi tìm từ có cùng trường nghĩa. Ví dụ: Khi học văn miêu tả cây cối, các em sẽ tìm những từ: Tả màu sắc, hình dáng, mùi vị của các loại quả. Giáo viên treo tranh 1 cây và yêu cầu các em hãy tìm những từ, ngữ miêu tả cây đó.

Các em được chơi theo nhóm nên bổ sung vốn từ cho nhau và học nhau rất nhanh. Hoạt động này sẽ làm giàu vốn từ của các em mà không hề tốn nhiều công sức.

Ví dụ: Các em đó tìm được các từ ngữ, hình ảnh sau tả về màu sắc, hình dáng, mùi vị của các loại quả:

Hình dáng	Màu sắc	Mùi vị
Tròn xoe, mồm mím, nhỏ xíu, mọc thành chùm, như vàng trắng khuyết bé xíu, thon vút như con thoi, như những chiếc đèn lồng thấp trong lùm cây,....	Đỏ chót, xanh pha vàng, vàng ươm màu trứng cuốc, chùm sao xanh treo lủng lẳng, nắng nhuộm cho những chùm quả trở nên vàng thẫm, nâu già,...	Ngọt lịm, bùi bùi, chua chua, thơm phảng phất, chua ngọt rất đậm đà, ngọt đến đam mê, chua mà ngọt đến mức em ăn không biết chán, hương thơm thoang thoang ...

g. Tập bộc lộ cảm xúc trong bài văn

Bài văn sẽ khô khan, thiếu sức sống và không thể gọi là bài văn hay nếu không có cảm xúc. GV nên hướng dẫn các em bày tỏ cảm xúc không chỉ dành cho đoạn kết bài mà nó phải được bộc lộ trong từng câu, từng đoạn.

- Trước tiên GV có thể gợi ý cho các em bằng những câu hỏi qua các bài cụ thể như: + Ngồi dưới bóng mát của cây bàng, em cảm nhận được điều gì?; + Nhìn những đóa hồng đang khoe sắc, em có cảm xúc gì?; + Ném cái vị chua chua ngọt ngọt của những trái cam đầu mùa, em nghĩ đến ai? đến điều gì?; + Tại sao em lại thích ngồi dưới bóng mát của cây?

- Hoặc cho các em thêm từ ngữ để tạo cảm xúc cho câu văn như: Với câu: *Những quả cam tròn, chín mọng treo lủng lẳng*. Các em đã sửa như sau: + Những quả cam tròn, chín mọng treo lủng lẳng trông thật thích mắt; + Nhưng thích nhất là khi trái rộ, những quả cam tròn, chín mọng treo lủng lẳng; + Ôi, những quả cam tròn, chín mọng treo lủng lẳng mới đẹp làm sao!

- Từ đó các em sẽ biết cách viết những câu văn không chỉ giàu hình ảnh mà còn giàu cảm xúc nữa.

Ngoài ra việc viết những đoạn văn kể cũng có tác dụng bộc lộ cảm xúc trong bài: “Không nhất thiết phải nói yêu mới là yêu”. Đôi khi ta kể về những hoạt động như chăm sóc, nêu ích lợi và kể về sự gắn bó của mình với cây đó cũng đã bộc lộ tình cảm với cây đó. Ví dụ: Khi tả về cây hoa hướng dương, một em đã kể ngắn gọn về sự tích loài hoa này. Hay có em lại kể về những trò chơi diễn ra dưới gốc bàng trong giờ ra chơi. Hoặc có em lại kể về việc em đã nhặt những cánh phượng vĩ và ép vào trang sách. Tất cả những điều đó đã nói lên tình yêu của người viết với đối tượng miêu tả.

h. Tập viết đoạn văn ngắn

Đoạn văn là một phần cấu tạo của bài văn. Viết được những đoạn văn hay sẽ có một bài văn hay. Tư tưởng này cũng được thể hiện rất rõ trong chương trình phân môn Tập làm văn ở lớp 4. Trong chương trình Tiếng Việt lớp 4, phần văn miêu tả cây cối, sách giáo khoa chỉ yêu cầu HS viết chính thức 2 bài văn hoàn chỉnh. Trong khi đó có tới 9 đoạn văn yêu cầu các em phải viết mới hoặc hoàn chỉnh. Ngoài ra, cách nói viết đoạn văn ngắn sẽ giúp các em không ngại học Văn. Việc nói, viết những đoạn văn ngắn trong tiết học hướng dẫn tỉ mỉ, dành thời gian cần thiết để HS viết bài, chữa bài cẩn thận, ngợi khen và treo bài hay ở cuối lớp. Ngoài ra trong các giờ hướng dẫn học, cần khuyến khích các em viết đoạn văn ngắn. Bước đầu là những đoạn văn đơn giản như:

- Cho một số từ: cây bàng, mùa thu, xanh ngọc, bùi bùi, hình thoi,... Hãy viết 1 đoạn văn ngắn, có sử dụng các từ trên. Sau đó là những bài tập khó hơn.

- Hãy viết 1 đoạn văn có câu mở đoạn như sau: Khi có buổi, trông cây chuối như một người mẹ đang công con. Khó hơn nữa là viết đoạn văn có nội dung cụ thể

- Hãy viết một đoạn văn ngắn tả bông hoa sen. Từ đó, các em đã viết được những đoạn văn rất giàu hình ảnh, giàu cảm xúc.

i. Luyện cách viết mở bài, kết bài

Trong một bài văn thì nội dung chính cũng được coi là phần quan trọng nhất đó là phần thân bài. Vì vậy, các em ít khi bỏ thời gian, công sức vào phần mở bài và kết bài vì cho là nó không “ăn điểm”. Đây là một suy nghĩ sai lầm. Cần thấy rằng phần mở bài rất quan trọng - nó như cánh cửa mời khách vào nhà. Còn phần kết bài là những gì mà vị khách ấy lưu giữ lại khi ra khỏi bài văn của các em. Do đó, các em đừng bỏ qua hai phần nhỏ, đơn giản nhưng lại vô cùng quan trọng này, đừng ngại “đầu tư” vào nó. Sách giáo khoa tiếng Việt tiểu học hướng dẫn HS hai cách mở bài là: trực tiếp và gián tiếp; hai cách kết bài là: mở rộng và không mở rộng. Các em có thể viết mở bài, kết bài theo kiểu nào cũng được nhưng không được tách rời nội dung của bài văn. Tránh cách viết xáo mòn na ná như nhau hay viết qua loa cho xong. Vì vậy, GV luôn dành điểm cao hơn cho những SV không chỉ viết tốt phần thân bài mà còn có cách viết mở bài, kết bài hấp dẫn. Ngoài ra, nên cho người học tập viết đoạn mở bài kết bài qua các bài tập như: + Hãy viết mở bài gián tiếp cho đề bài sau: “Sân trường em có rất nhiều loài hoa đang khoe sắc, em hãy tả một cây hoa mà em thích”; + Hãy viết kết bài mở rộng cho đề văn: “Tả một luống rau đến mùa thu hoạch”. Với những bài tập ngắn như vậy sẽ giúp SV rèn luyện kỹ năng viết mở bài, kết bài một cách dễ dàng từ đó tạo hứng thú cho các em ngay từ đầu khi vào làm một bài văn.

Xem tiếp trang 470

Đông hành, tiếp sức cùng các sĩ tử trong kỳ thi tốt nghiệp THPT 2022 (từ ngày 7/6 đến 8/6), Đoàn Thanh niên, Hội sinh viên Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định đã thành lập các đội hình Thanh niên tình nguyện tích cực tham gia Tiếp sức mùa thi, thời gian từ ngày 6/7/2022 - 9/7/2022 tại Trường THPT Giao Thủy A, THPT Giao Thủy B, THPT Giao Thủy C, THPT Quất Lâm, Giao Thủy. Tại chiến dịch năm nay, các đội hình đã tích cực tham gia hoạt động hướng dẫn thí sinh và người nhà thí sinh trong kỳ thi THPT Quốc gia và tuyển sinh đại học, cao đẳng 2022 như: Hỗ trợ nước uống; giúp đỡ những thí sinh có hoàn cảnh, đi lại khó khăn thực hiện khẩu hiệu: "Nâng bước em đến trường"; tư vấn trao đổi kinh nghiệm; phân luồng đảm bảo, giữ gìn trật tự an toàn giao thông tại các điểm thi, nút giao thông gần địa điểm thi; phối hợp với cơ quan chức năng ngăn chặn hành vi tiêu cực lợi dụng kỳ thi ảnh hưởng đến thí sinh và người nhà thí sinh; hỗ trợ dọn dẹp vệ sinh trong phòng thi sau các giờ thi kết thúc. Đây là những hành động có ý nghĩa góp phần đảm bảo cho kì thi diễn ra một cách an toàn, thuận lợi, tạo tâm lý tốt cho thí sinh tham gia dự thi đạt kết quả cao. Từ đó tạo môi trường để thanh niên, SV phát huy tinh thần tương thân tương ái, ý thức trách nhiệm đối với cộng đồng.

Để SV hiểu biết thêm về lịch sử, ý nghĩa, vai trò và tôn vinh ngành Điều dưỡng, ngày 6/5/2023 Đoàn Thanh niên đã phối hợp với Hội SV Trường Đại học Y Dược Thái Bình đã tổ chức Cuộc thi "Điều dưỡng - Những người thầm lặng" năm 2023. Chương trình đã gắn chặt tinh thần đoàn kết giữa 2 đơn vị Y Dược Thái Bình và Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định nhằm chào mừng ngày Quốc tế Điều dưỡng, quốc tế Hộ sinh. Tại chương trình các đội thi đã có rất nhiều tiểu phẩm sáng tạo về lịch sử, ý nghĩa, vai trò của điều dưỡng trong chăm sóc sức khỏe cho người bệnh, đồng thời giao lưu các tiết mục văn nghệ đặc sắc. Đoàn Thanh niên - Hội SV Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định đã rất vinh dự đạt giải nhì trong cuộc thi.

Đoàn Thanh niên nhà trường phối hợp với Phòng Hợp tác quốc tế tiếp đón đoàn Đại học Baylor Hoa Kỳ sang học tập và làm việc. SV đã có dịp trao đổi, giới thiệu về đất nước, văn hóa, con người của 2 đất nước Việt Nam và Hoa Kỳ, giới thiệu về địa danh, con người, món ăn đặc sản Nam Định, đồng thời giao lưu, học hỏi kinh nghiệm các hoạt động ngoại khóa hỗ trợ người học. Tổ chức chương trình giao lưu văn nghệ giữa SV Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định và SV Đại học Baylor Hoa Kỳ. Qua những tiết mục văn nghệ, trò chơi chương trình đã mang đến cho SV 2 nước Việt Nam - Hoa Kỳ nhiều sự gắn kết, gần gũi và nhiều điều bổ ích, thú vị. Qua đó, SV 2 nước có thêm cơ hội giao lưu, học hỏi, kết bạn và trau dồi thêm kiến thức về văn hóa của các nước. SV hai trường có dịp được học hỏi trao đổi rất nhiều kinh nghiệm về công tác chuyên môn, tham quan bệnh viện Y học cổ truyền, trao đổi kinh nghiệm về y học cổ truyền. Đây là hoạt động giúp SV được tiếp cận với môi trường giáo dục đa văn hóa, được phát triển và hoàn thiện các kỹ năng mềm, đặc biệt là nâng cao trình độ ngoại ngữ, nâng cao cơ hội có việc làm sau tốt nghiệp.

Bên cạnh đó, Đoàn Thanh niên nhà trường vẫn tiếp tục các hoạt động của đội "Thanh niên tình nguyện tiếp sức người bệnh" nhằm hướng dẫn tiếp sức cho người bệnh và người nhà người bệnh tại 2 bệnh viện: Bệnh viện Đa khoa tỉnh Nam Định và bệnh viện Phổi tỉnh Nam Định. Chương trình đã trở thành hoạt động thường niên vào các ngày trong tuần của đoàn viên thanh niên nhà trường, giúp SV, đặc biệt là SV khóa mới được sớm tiếp cận, làm quen với môi trường bệnh viện.

4. Kết luận

Như chúng ta đều biết "Đoàn Thanh niên có nguồn lực rất dồi dào, đoàn viên thanh niên có nhiệt huyết, có niềm tin vững chắc vào chủ trương, đường lối của Đảng, xứng đáng là lực lượng tiên phong, cánh tay đắc lực và là niềm tin của Đảng".

Là một bộ phận đặc thù, SV Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định nói riêng là nguồn dự trữ đáng kể để bổ sung nhân lực cho sự nghiệp chăm sóc sức khỏe nhân dân. Đẩy mạnh phong trào hoạt động của Đoàn Thanh niên nhà trường trong giai đoạn hiện nay có ý nghĩa cực kỳ quan trọng.

Năm học 2022-2023, Đoàn Thanh niên Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định đã tổ chức nhiều chương trình hoạt động rất thiết thực, ý nghĩa, phù hợp với thực tế, đã có thành tích đáng kể trong công tác "Tuổi trẻ Nam Định tiên phong chuyển đổi số"; hiến máu nhân đạo; chương trình đổi rác lấy cây bảo vệ môi trường; Ý tưởng sáng tạo khởi nghiệp SV; chương trình tiếp sức mùa thi... Các hoạt động của Đoàn Thanh niên Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định đã mang lại nhiều ý nghĩa tích cực và nên được tiếp tục phát huy, cần được biểu dương và lan tỏa.